

API DISSE SMITSTOFFER GIVER KALVEN DIARRÉ – KEND DEM OG BEKÆMP DEM

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Diarre hos kalve skyldes som regel E. Coli, salmonella, Rota- & Coronavirus, cryptosporidier og Coccidier. Men hvad smitter hvornår? Og hvad kendetegner den enkelte bakterie, virus og parasit?

Basalt er der tre forskellige typer af smitstof på spil i de danske kalvestalde: bakterier, parasitter samt virus.

Smitstof, der kan give diarré

Patogen gruppe	Navn	1 uge	2-4 uge	> 4 uger
Bakterier	E.Coli			
	Salmonella			
Virus	Rota virus			
	Corona virus			
Parasitter	Cryptosporidier			
	Coccidier			

SMITSTOF, DER KAN GIVE DIARRÉ

Tabellen viser hvilke smitstoffer, der er de hyppigste årsager til diarré hos danske kalve, og hvornår de hyppigst optræder.

E. COLI ER HYPPIGSTE ÅRSAG TIL BAKTERIEL DIARRÉ

E. Coli er, sammen med salmonella, den mest hyppige bakterielle årsag til diarré hos kalve og har primært betydning den første uge. Bakterien spredes med fæces fra dyr til dyr, men staldbunden kan også være forurenet.

CRYPTOSPORIDER OG COCCIDIER ER DE PARASITTER, DER OFTEST GIVER DIARRÉ HOS SMÅKALVE

Cryptosporider er den mest almindelige parasit, som giver anledning til diarré hos kalve den første levemåned - hos ældre kalve er det primært coccidier der giver problemer.

Parasitter er relativt store og relativt modstandsdygtige i miljøet og kan derfor overleve længe i staldbunden og på forurenede redskaber og inventar.

Mekanisk rengøring og udtørring kan dog sænke smittepresset væsentligt.

ROTA- OG CORONAVIRUS ER VIRUS, DER OFTE GIVER DIARRÉ HOS KALVE

Rotavirus rammer primært kalve under 4 uger, mens coronavirus kan give anledning til diarré hos alle aldersgrupper. Rotavirus er meget modstandsdygtigt og kan overleve længe i staldbunden og smitter med fæces via forurenede redskaber og inventar, staldbund og direkte kontakt med inficerede kalve.

Coronavirus er mere sårbar, men kan også give anledning til respirationssvejslidelser, hvorfor dette virus også smitter gennem luften over kortere afstande.

Da meget store mængder af virus bliver udskilt af et smittet dyr og da den dosis, der skal til for at give sygdom ofte er lille, vil selv en enkelt smittet kalv kunne smitte mange andre kalve.

Opstaldningsforhold, hvor kalven kommer i kontakt med mange andre kalve, øger generelt risikoen for sygdom - dvs. enkeltopstaldning er bedre end opstaldning i grupper; større grupper er værre end små grupper og stabile grupper er bedre end dynamiske grupper. F.eks. vil 2 kalve opstaldet sammen have 2 smitemuligheder mens 4 opstaldende kalve vil have 12 smitemuligheder,

Figur 2: To kalve opstaldet sammen vil have to smittemuligheder, mens fire opstaldende kalve vil have 12 smittemuligheder (Figur venligst udlånt af Professor Hans Houe, LIFE, Københavns Universitet).

Se manualen: Sådan reduceres smittespredning hos kalve

Læs også: [Coccidiose – den skjulte kalvesygdom der giver diarré i kalvestalden](#)